

HESAP GÜNÜ VE CEHENNEM AZABI

“Bunlar bilmiyorlar mı; içinde resim, tasvir olan eve melek girmez?” diye, resmin evde oluşunu tenkit etmiş, bir. Efendimiz’in bu hadis-i şerîfteki beyanından onun doğru olmadığını anlıyoruz.

İkincisi de, diyor ki;

Hâzâ İbrâhîmu musavverun fe mâ lehû yestaksim. Şöyle tasvir edilmiş; fal oklarını çekiyor, “Ona ne oluyor, Hz. İbrahim fal oku çeker mi?” Bir de oradaki sahnenin yanlış olduğunu beyan etmiş.

Araplar “fal oku”, *ezlâm* dedikleri okları bir torbaya koyarlardı. Üzerinde, arkasına, kuyruğuna yazı yazılmış; “Olsun, olmasın, boş...” diye böyle şeyler... Karıştırıp oku torbadan çekerlerdi, o oka göre yapacakları işi yaparlardı veya yapmazlardı. Falcılık, böyle [ok] çekmenin doğru olmadığını Kur’ân-ı Kerîm [bildiriyor.] Sonra kestikleri kumar hayvanlarını bu oklara göre taksim ederlerdi. Yani oku çeken şahsın eline hangi ok geçmişse devenin o parçasını alacak diye... Tabii böyle bir taksimâtın, böyle bir kumar, müşterek bahis oyununun İslâm’da yeri yok. Cahili-

ye devri Arapları böyle yaparlardı. Kur'ân-ı Kerîm'de, âyet-i kerîmeyle bunların haram, yasak, günah olduğu belirtilmiş.

Hız. İbrahim *aleyhisselâm* fal oku çekerken, [onu tasvir eden] bir resim görmüş, böyle buyurmuş.

O zaman da buna benzer resimler yapan insanlar çıkmış, onları da bilmeden evlerine asmak isteyenler olmuş. Demek ki eve öyle resim asmak doğru değil.

Neden?

“İçinde suret olan eve melek girmez.” diyor Peygamber Efendimiz. O kadar bilinmesi gereken bir şey ki; “Onlar bilmiyorlar mı resim olduğu zaman bir evin içine melek girmez.” Melek girmeyen evde de hayır, bereket olmaz ki; her taraftan şeytanlar dolar.

Bizim kardeşlerimiz bu hususta dikkat etsinler.

Çok güzel bir halı; dereler akıyor, kenarında kızlar balkonda duruyorlar, bir ceylan otluyor, kuşlar uçuyorlar, tavus kuşu kanadını kuyruğunu yelpaze gibi açmış... Duvara asmış. Manzarayı beğenmiş; “Tam benim key-

fimde, canımın istediği tarzda bir su kenarı, subaşı, güzel bir manzaralı yer...” diye tutmuş duvara halıyı asmış.

Olmaz!

“Hicaz’dan getirdim.”

Ya Hicaz’dan ne getiriyorsun, Hicaz’dan gelecek şey mi?

Duvar halısı asmışlar...

İslâm’da öyle duvara resim asmak yok. Bu hadîs-i şerîften görüyorsunuz, anlıyorsunuz. Resim yok.

Ancak vesikalık resimler ihtiyaç için, tabii onlar evraka yapıştırılıyor, onlara müsaade edilmiş. Yaşadığı zaman yaşayabilecek olan bütünlükte çekmek de doğru değil. Vesikalık, [küçük] bir parça... İnsanın [baş kısmı] kesilse yaşayamaz; ayaksız yaşar, elsiz yaşar da [baş kısmından] kesilse yaşamaz. Öyle bir vesikalığa müsaade edilmiş.

Kimisi; “Bu dedemin hatırasıdır, bu babamın [hatırasıdır]...” diye duvarlara resimleri dolduruyor. Olmaz. Evet, hatırası [olabilir], askerlikte çekilmiş, Kafkasya’da çekilmiş, güzel; ama onu [başka yerde] sakla, dur-

sun.

Aslında ektirmemeye çalışmak lazım. Ama artık öyle bir yaygınlaşmış ki çektirmek de mümkün değil.

Bir keresinde Lübnan'dan birisi -Arap, müslüman- gelmişti. Ama ne dilbaz, yani ne sözler ne nükteler... Adamcağızın enesi çok kuvvetli. Hacıbayram'dayız. Hocamız *rahmetullahi aleyh* var. Hacıbayram'ın meşhur imamı Zekai Hoca, onun evinde, bahçesinde oturuyoruz. Hocamız bembeyaz sakallı, sedire oturmuş... Bu Lübnanlı Arapça;

"Hocam, ben sizi çok sevdim. Sizin resminizi çekeceęim, müsaade eder misiniz?" dedi.

İyi, aferin müsaade istedin, tamam. Hocamız da dedi ki;

"ekme."

Cevabı aldın mı?

Aldın. ekmemesi lazım.

"İşte hocam şyledir de, böyledir de..." başladı laf ebeliğine... İlle ekecek.

Hocamız yine; "ekme." dedi.

Orada bir başka tanıdık, ahbab var, o dayanamadı;

“Ya be adam!” dedi. Kendisi Arapça da bilmiyor. “Hocamız ‘çekme’ dedi, sen ne çekiyorsun?!” diye sinirlendi, eli ayağı titre-meye başlayıverdi. “Hocam müsaadenizle...” dedi, kalktı gitti. O dayanamadı. Yani huzur-da sinirlenince olmuyor diye...

Adamcağız artık aldı eline makineyi, yüzüzlüğü de eline aldı, ‘çat çut’ birkaç poz resim çekti. Hocamız da eliyle filan [yüzünü kapatır gibi yaptı,] yüzünü de göstermek istemedi. Şakaya buluşturarak, gürültüye getirerek birkaç poz resim çekti.

Ertesi gün geldi, diyor ki;

Hâzihî kerâme yâ seyyidî. “Bu kerâmet! Hepsi yanmış, hiçbirisi çıkmadı!” diyor.

a. Ehli Kitabın Kap-Kacağını Kullanmayın

أَمَّا ذَكَرْتَ مِنْ آيَةِ أَهْلِ الْكِتَابِ، فَإِنْ وَجَدْتُمْ
غَيْرَهَا فَلَا تَأْكُلُوا فِيهَا، وَإِنْ لَمْ تَجِدُوا غَيْرَهَا
فَاغْسِلُوهَا وَكُلُوا فِيهَا؛ وَمَا صِدَّتْ بِقَوْسِكَ، وَذَكَرْتَ

اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ فَكُلُّ؛ وَمَا صِدَّتْ بِكَلْبِكَ الْمُعَلِّمَ،
وَذَكَرْتَ اسْمَ اللّٰهِ عَلَيْهِ فَكُلُّ؛ وَمَا صِدَّتْ بِكَلْبِكَ
غَيْرِ الْمُعَلِّمِ، فَأَذْرَكَتْ ذَكَاتَهُ فَكُلُّ.

Emmâ zekerte min âniyeti ehli'l-kitâbi fe-in vecedtüm ğayrahâ fe-lâ te'külû fîhâ ve in lem tecidû ğayrahâ faġsilûhâ ve külû fîhâ ve mâ sîdte bi-kavsike ve zekerte'smallâhi aleyhi fe-kül ve mâ sîdte bi-kekbike'l-muallemi ve zekerte'smallâhi aleyhi fe-kül ve mâ sîdte bi-kekbike ğayri muallemin fe-edrekte zekâtehû fe-kül.

Bu hadîs-i şerîf bize kaplar ve avcılıkla ilgili bir bahsi açtı. Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

Emmâ zekerte min âniyeti ehli'l-kitâbi. “Benim size bahsettiğim ehli kitâbın kap kaçağına gelince...”

Tenceresi, tavası, tabakları, tavaları var. Bunları kullanmaya gelince...

Fe-in vecedtüm ğayrahâ. “Bu kaplardan başka kaplar elinizde varsa...” *Fe-lâ te'külû fîhâ.* “O adamların o kaplarından yemeyin.”

“O ehl-i kitâbın kaplarından yemeyin.”

Neden?

Onunla haram şeyler pişirmişlerdir, domuz eti kızartmışlardır, şöyle olmuştur, böyle olmuştur... Adamlar bizim şeriatimizden, yolumuzdan değil, bizim gibi temizliğe âşına değil.

Papaz efendi küçükken suyla bir vaftiz edermiş, o vaftiz suyu bozulmasın diye adamlar yıkanmayı bile istemezlermiş. Bir sene yıkanmadan dururlarmış. İngiltere kraliçesi sık sık pamuklarla silinirmiş, yıkanmak yok. Tabii çok çirkin kokarlarmış. Onun için o Paris’in parfümleri meşhur oluyor. O çirkin kokuyu bastıracak kokular sürünürlermiş ki kokuları belli olmasın.

Müslümanlar, elhamdülillah, haftada bir Cuma abdesti alır, her gün beş defa yüzünü yıkar, arada da yıkanır. Dinimiz çok güzel bir din elhamdülillah, o kadar çok hikmetli ki... Şimdi müslümanlara “yıkan” desen ya yıkanır, ya kalabalıktan, gürültüden, işten tehir edebilir. Sebeplere bağlamış; beş vakit namaz sebebine bağlamış. Günde beş vakit elini yüzünü ayağını yıkıyor; ne ayak kokusu kalır,

ne elinde yüzünde kir kalır, toz toprak kalır. Bir sebebe bağlamış. Sonra guslü farz kılmış. O sebep olunca da tabii yıkanma oluyor. Demek ki öyle sebeplere bağlamış ki müslüman mecburen temiz olur, Allah'ın emirlerini tutarken tertemiz olur.

O adamlar öyle değil. O her şeyde öyledir. Onun için, büyüklerimiz demişler ki; “Oradan gelen şeyleri kullanmayın. Oradan gelen kumaşları, elbiseleri vesaireyi kullanmayın. Oradan gelen gıdaları yemeyin.” diye tenbih etmişler, kitaplarında, vasiyetlerinde yazmışlardır. Mümkün mertebe [öyle yapmak lazım.]

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* de burada; “Başkasını bulursanız, o zaman oradan yemeyin.” diyor.

“Ama bulamadınız...”

Fukarâ... Medine, Mekke, Arabistan o zaman sanayinin geliştiği bir yer değil ki çeşit çeşit kaplar kacaklar olsun. Bizim bile, köyde hatırlarım; ayda, yılda, üç ayda, beş ayda bir deve sürüleriyle kap kacak gelirdi. “A develer gelmiş!” diye giderdik. O zamanların kamyonları develerden, kapları otlara sarmışlar, top-

rak kapları çıkartırlar, sıra sıra dizerler; güveçler, çeşit çeşit şeyler... Umumiyetle topraktan... Ne zamanda bir gelecek... Çünkü her yerin toprağı olmuyor, herkes yapmıyor. Testiciler gelmiş; çeşit çeşit, boy boy, küçük büyük testiler... “Aman gidelim çiğ testi alalım, pişmiş testi alalım.” Çiğ testi suyu dışına sızdırır, su buz gibi olur. Pişmiş testi sızdırmaz, su içinde sıcak kalır.

Tabii oralarda bu daha da zordur. Anadolu da böyle olunca Arabistan’da kap kaçak kolay bulunmaz, daha zor bulunur.

Ve in lem tecidû ğayrahâ. “Eğer o ehl-i kitâbın kaplarından gayrisini bulamazsanız...”
Fağsilûhâ ve külû fîhâ. “O zaman onların kaplarını güzelce yıkayın, ondan sonra içinden yiyin. O zaman yiyebilirsiniz.”

“Ama ihtiyaç varsa... Kendi kabınız varsa kullanmayın. Yoksa, çaresizseniz, güzelce yıkayın, öyle kullanın.” diyor Peygamber Efendimiz.

Bizim her şeyimiz bize yeter. Müslüman ah şuura bir erse! Ah şuuransa müslümanlar da... Adamlar ticaretle bizden para kazanırlar, sonra onlardan silah yaparlar, bizi öldü-

rürler. Biz de bütün malımızı varımızı, dış ticaret açığımız gittikçe büyür, onlara veririz. Şaşkınlık...

“Ben bunu da almam, paramı da ona kaptırmam.” diyeceğiz.

“Gideyim, bir müslüman kardeşimden alayım.” diyeceğiz.

Gidiyoruz kakao alıyoruz, çikolata alıyoruz, şunu alıyoruz... Git Malatya'nın elmas gibi kayısını al, onu hediye götür, pırıl pırıl... İzmir'in o güzel üzümünü al, kehribar gibi, al onu hediye et. Jöle, çikolata veyahut şunu bunu... Halbuki bizim kendi yerli [ürünlerimiz] ne kadar güzeldir.

Dışarıdan naylon geldi, hepimizin ayağı kaşıntılıdır... Bir yere oturdu mu adamın eli ayağında...

Niye?

Naylonlar ayaklarını hasta etti.

Avrupalı onu kendisi kullanmaz, bilmeyen insanlara satar. Ayağın sıhhatini bozduğunu biliyor.

Bizim dedelerimizin yün çoraplarını giydi

mi sıhhat kazanırsın. İstanbul'da bir hacı arkadaş var. "Hocam, bu sene yün çorap giydim. Elhamdulillah, ayaklarım rahat." diyor. Naylon giyiyoruz da hava almıyor, onun içinde mantarlar üremeye, hastalıklar yayılmaya başlıyor.

Demek ki ecdâdımızın ölçüp biçip yaptığı şeyler güzeldir. O tarzda mümkün mertebe onları tercih edelim. Bu hadîs-i şerîfin burasından çıkarttığımız mânaya göre...

Ve mâ sıdte bi-kavsike ve zekerte'smallâhi aleyhi fe-kül. -İslâm'da avcılık var, yasak değil.- "Senin kavsinle yani okunla, yayınla avladığın bir hayvanı..."

Ama oku atarken *Bismillah* diyeceksin, Allah'ın adını anarak [atacaksın.] Kurban keserken de *Bismillâhi Allahu ekber* diyoruz ya... Öyle avladığın hayvanı yiyebilirsin. Oku attın; artık çöl ceylanı mıdır, bir büyücek kuş mudur, daha başka bir yenilecek hayvan mıdır, tavşan mıdır, vesaire midir, onu yiyebilirsin. Besmeleyle ok attın, yakaladın.

Bugün ok olmuyor da çifte oluyor. Olabilir.

Peygamber Efendimiz; “Atıcılığı öğrenin.” demiş. Hepimizin evinde bir çiftte bulunsun. Dünyanın iyi günü var, kötü günü var. Bir tane bulunsun, “Hiç olmazsa bir tüfeğimiz var.” deriz. Atıcılığı öğrenmek güzel...

Ama avcılığı keyif için yapmak güzel değil. İhtiyaç varsa [yapılabilir.] Arabistan’da adamın gıdası yok, mahsulü az, fakir; avlanabilir. Ama beyefendi keyif için [avcılık] yapıyor.

Çok tehlikeli bir meslektir. İnsanı çok günahlara sokar. Çok ana kuşları öldürür, yavru kuşları perişan eder de sıkıntıları olur. Avcılık yapmak mânevî bakımdan iyi değil. İhtiyaç olduğu zaman yapabilirsin; fakat mümkün mertebe can alıcı, can yakıcı işlere koşmamak lazım.

Bizim memlekette iyi bir akrabamız var. Ama çok kibar bir insandır, sessiz sedasız, neredeyse karıncayı incitmeyecek bir insan. “Ben eskiden avcılık yapardım, bıraktım.” diyor.

“Nasıl bıraktın?” dedim.

“Bir acayip hâdise oldu da ondan bırak-

tım.” diyor.

“Ava çok meraklıydım. Çiftemi aldım, gittim. Baktım bir kirazın dalına bir güzel kuş konmuş. -Kasabanın dışında, bahçeler arasında dolaşırken bakmış bir kuş konmuş.- Ama büyücek bir şey... Cinsini de bilemedim. Tüyleri de renkli, güzel bir şey... İyi avcıyım, attığımı vururum, öyle pek ıska geçmem. Nişanladım. O da orada duruyor. Bir tane patlattım. Kuş orada duruyor. Allah Allah... Çifte iki tane ya, yine bir daha nişan aldım, [attım...] Kuşa bir şey olmadı da üstüme doğru kanatlarını açarak bir geliverdi, bir korktum, yüreğim ağzıma geldi, küt diye düşmüşüm, bayılmışım. Düştüm, bayıldım. Ondan sonra bir daha tüfeği sattım, avcılıktan vazgeçtim.” diyor.

Demek ki Allah -iyi huylu bir kul da- kötü bir mesleğe devam etmesin diye onu öyle vazgeçirtmiş.

Ve mâ sîdte bi-keľbike'l-muallemi ve zekerte'smallâhi aleyhi fe-kül. “Öğretilmiş av köpeği ile, ama köpeği sevk ederken *bismillah* diye Allah'ın adını anarak avladığın bir şey olursa o hayvanı da ye.”

Köpek kovalar, yakalar ensesinden; onu da yiyebilirsin.

Ve mâ sîdte bi-kebike ğayri muallemîn.
“Öğretilmemiş bir köpek...”

Muallem, öğretilmiş bir köpek var; bir de *ğayri muallem*, öğretilmemiş köpek var. Köpek alıştırılmazsa avı kendisi parçalar, yer, o zaman olmaz. Öğretilmiş, alıştırılmış köpeğin avladığını yersin.

“Ama alıştırılmamış köpeği...”

Fe-edrekte zekâtehû fe-kül. “Yakaladığı hayvana elin yetişti, daha canlı, kesip kanını akıttın, yani şer’î bakımdan temiz oldu, onu da yiyebilirsin.”

Yoksa o öğretilmemiş köpek öldürmüş, boğmuşsa o zaman o yenmez.

“Allah’ın adını anarak köpeğini salacaksın. Öğretilmiş köpekse onun avladığı yenilir. Öğretilmemiş köpekse o zaman sen yetişip de kesersen yiyebilirsin.” diye, Efendimiz bize gıda ile, yiyecek içeceklerle, kap kaçakla ilgili bilgiler vermiş.

b. Kafirler İçin Cehennemde Ölmek Yoktur

Bu üçüncü hadîs-i şerîf Ebû Saîd el-Hudrî hazretlerinden.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

أَمَّا أَهْلُ النَّارِ الَّذِينَ هُمْ أَهْلُهَا، فَإِنَّهُمْ لَا يَمُوتُونَ
فِيهَا وَلَا يَحْيَوْنَ، وَلَكِنْ نَاسٌ أَصَابَتْهُمْ النَّارُ
بِذُنُوبِهِمْ، فَأَمَاتَتْهُمْ إِمَاتَةً، حَتَّى إِذَا كَانُوا فَحْمًا أُذِنَ
بِالشَّفَاعَةِ، فَجِئَءَ بِهِمْ ضَبَائِرَ ضَبَائِرٍ، فَبُشُّوا عَلَى
أَنْهَارِ الْجَنَّةِ، ثُمَّ قِيلَ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ، أَفِيضُوا عَلَيْهِمْ،
فَيَنْبُتُونَ نَبَاتَ الْحَبَّةِ تَكُونُ فِي حَمِيلِ السَّيْلِ.

*Emmâ ehlü'n-nâri ellezîne hüm ehlühâ
fe-innehüm lâ yemûtüne fîhâ ve lâ yahyevne
velâkin nâsun esâbethümü'n-nâru bi-
zünûbihim fe-emâtethüm imâteteten hattâ izâ
kânû fahmen üzine bi's-şefâati fe-cîe bihim
dabâire dabâire fe-büssû alâ enhâri'l-cenneti
sümme kîle: Yâ ehle'l-cenneti efîdû aleyhim
fe-yenbutüne nebâte'l-hıbbeti tekûnû fî
hamîli's-seyli.*

Bu, Ahmed b. Hanbel'de, Müslim'de, İbn

Mâce'de olan bir hadîs-i şerîf.

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte cehennemlikleri anlatıyor.

Emmâ ehlü'n-nâri ellezîne hüm ehlühâ.
“Cehennemin tam sahibi olan, ehli olan o cehennemlikler, ebedî cehennemde kalacak olanlar...” *Fe-innehüm lâ yemûtûne fihâ ve lâ yahyevne.* “Onlar orada ölmezler...”

Çeşitli azaplar var, ateşler var, yanıyorlar... Ölmek yok.

لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا

*Lâ yukdâ aleyhim fe-yemûtû.*¹ “Ölmek yok ki, ölseler kurtulurlar ama Allah azap çeksin diye onları öldürmeyecek...”

Ve lâ yahyevne. O kadar azabın arasında da ona “yaşamak” da denmez. Ölmek de yok, yaşamaları da yaşamak değil.

Ehl-i nâr, hakikaten ebedî cehennemde kalacak olanların durumu böyle.

Allah cümlemizi cehennemden âzat ettiği bahtiyarlardan eylesin.

¹ 35/Fâtır, 36.

Velâkin nâsun asâbethümü'n-nâru bizünûbihim. "Fakat müslüman olup da günahları dolayısıyla, dünyada işlediği kabahatler dolayısıyla cehennem kendilerine isabet etmiş olan kimselere, halka gelince..." *Fe-emâtethüm.* "Allah onları cehennemde öldürecek."

Asıl cehennem ehline ölüm yok; ama imanlı olup da kabahatleri, kusurları, günahları, haltları dolayısıyla cehenneme girecek olanları Allah cehennemde öldürecek.

Nasıl öldürecek?

İmâtetten hattâ izâ kânû fahmen. "Öyle öldürecek ki cehennemde yanacaklar, kömür hâline gelecekler..."

O günahkâr imanlılar cehennemde yanıp kömür hâline gelecek...

Üzine bi'ş-şefâati. "Kendilerine şefaati için izin verilecek."

Resûlullah Efendimiz; "Yâ Rabbi!" diyecek, şefaati edecek. Ehlileri, ailelerinden salih kimseler o cehennemliklerin akrabaları, onlar şefaati edecekler. Şefaati sahibi kimseler var. O şefaate müsaade olunacak, çıkacak;

“Şefaât sahipleri şefaât edebilir.” diye o zaman onlara şefaât olunacak. “Yâ Rabbi! Bunlar bizim akrabamızdır.” “Yâ Rabbi! Bunlar benim ümmetimdir. Bunları cehennemden çıkar.” denildiği zaman o kara kömür hâline gelmiş olan o imanlılar...

Fe-cîe bihim dabâire dabâire. “Onlar fevc fevc, toplu toplu getirilecekler.”

“Kömür hâline geldiler, toplu toplu getirilecekler.” diyor Peygamber Efendimiz.

Dabâir, bir şeyi deste deste bağladıkları zaman denilirmiş. Yani tek tek getirilmeyecekler de sarılıp sarmalanmış, sanki paket yapılmış gibi öyle getirilecek. O kömür hâline gelmiş, öldürülmüş olan, aklı yok başında, hayatı yok, yanmış, öldürülmüş olan o imanlılar öyle getirilirler.

Fe-büssû alâ enhâri'l-cenneti. “Bunlar cennetin nehirlerinin kenarlarına yayılırlar, dizilirler...”

Kömür hâlinde, hayatları yok, üzerlerinde hayat emaresi yok, oraya yayılırlar...

Sümme kîle: Yâ ehle'l-cenneti efîdû aleyhim. “Sonra cennet ehline Allahu Teâlâ

hazretleri seslendirir.”

Ya kendisi hitap buyurur, ya meleklerine seslendirir. Derler ki;

“Ey ehli cennet!” *Efîdû aleyhim*. “Cennetin ırmaklarından bunların üstüne saçın.”

Cennet ırmaklarından o nehrin kenarına yayılmış olan, paket hâlinde, grup grup getirilip de cennet nehirlerinin kenarına yayılmış olan o kömür hâlindeki imanlılara, cennet ehline denir ki;

“Şu cennetin mübarek nehirlerindeki sularından bunların üstüne saçın bakalım.”

Fe-yenbutûne nebâte’l-hıbbeti tekûnû fî hamîli’s-seyli. “Onlar üstüne cennet nehirlerinin suları saçılınca...”

Hani sel yataklarında o ıslaklıkla birden büyüyüveren küçük taneler vardır ya, yeşil yeşil çıkıverir... Arabistan’da çok çabuk çıkar. Sıcak, ortalığı kasıp kavuruyor; bir yağmur yağdı, her taraf serinledi, seller geldi, aktı gitti, vadi ıslak... Oradaki tohumcuklar hemen bir-iki gün içinde “mantar gibi” derler ya, orada bitiverir.

İşte onların bittiği gibi bu ölmüş müslü-

manlar, imanlılar cennette bitiverecekler.

Allahu Teâlâ hazretleri cümlemizi hiç cehennem azabı görmeden ilk girenlerle cennete girenlerden eylesin.

Burada bir şeyi her zaman söylediğim gibi bir kere daha hatırlatayım.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyurmuş ki;

“Ey müslümanlar! Ne yaparsanız yapın, cehenneme düşmemeye bakın. Çünkü cehenneme bir düşen orada *ahkâben* kalacak.”

Ahkâben ne demek?

لَا يَثِينُ فِيهَا أَحْقَابًا

*Lâ bisîne fîhâ ahkâbâ.*² *Âmme* sûresinde de geçiyor ya... Orada *akhâben* kalacak.

Cehenneme bir insan düştü mü -kâfir edebî kalacak da- mü'min olup da küçük büyük kabahatinden dolayı cehennemi hak etmiş, 'pat' içine bir düştü mü; *lâ bisîne ahkâbâ*. “*Ahkâben* orada kalacak.”

Ahkâb ne demek?

² 78/Nebe', 23.

Hukub kelimesinin cem'i; *ahkâb*. "Birkaç *hukub* kalacak." demek.

Hukub ne demek Arapça'da?

Araplar 80 küsur seneye *hukub* derler. Nasıl biz 100 seneye "asır" diyorsak, Araplar da 80 küsur seneye *hukub* derler.

Yani bir insan birkaç 80 sene orada kalacak.

Diyelim ki en aşağı 3 80 sene kalır. 240 sene eder. Bir sene takriben 360 gündür. 360'la 240'ı çarpacağız.

"Âhiretin bir günü buranın bin senesi kadardır."

وَإِنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ

Ve inne yevmen inde rabbike ke-elfi senetin mimmâ teuddûn. Âyet-i kerîmeyle sabit. Âhiretin bir günü bizim buradaki bin senemiz kadardır.

Bu sefer 240 x 1000: 240 bin. x 360... Artık şu kadar milyon sene orada kalacak. Bir ayağı kayıp da cehenneme düşen insanın kaç milyon sene cehennemde yanacağını düşünün!

Onun için, ne yapıp yapıp cehenneme düşmemek için burada çalışmak lazım!

Para kazanmak için çalışıyoruz ya, hem de bütün ömür boyu çalışıyoruz... Hem sabah 9'dan başlıyoruz, akşam 8'e, 9'a kadar... Yollarda ne zahmetler çekeriz... Kar yağar, kaya kaya gideriz; yağmur yağar, ıslana ıslana gideriz; sıcak olur, terleye terleye gideriz...

"Hadi bugün evde dur."

Birisine böyle desek;

"Hocam, çoluk çocuk ekmek bekler. Çalışacağız." der.

Peki, şu iki günlük dünya için 80 yıl desek, 60-70 yıl desek, onun için bütün ömrünü harcıyorsun da ebedî âhiret hayatı için, sonra şu cehennemden kurtulmak için insan biraz korkup da çalışmaz mı?

Çalışır ama akıllı olursa... Akıllı bir insan çalışır. Ama gafil oldu mu hiç... Hani "kulağına girmedi" derler ya... Baba, oğlunu karşısına oturtmuş:

"Evlâdım, şöyle yapma, böyle yapma... Bak, bu hayatta şu lazım, bu lazım... Şöyle olmak gerekir. Sonra başın çok derde girer.

Tamam mı evlâdım? Anladın mı evlâdım?” demiş.

“Baba sen konuşurken sakalın şöyle şöyle oynuyor.” demiş.

Demek ki gözünü sakalına taktı, hiç nasihatler kulağına girmedi. Hani “Bir kulağından girip öbür kulağından çıktı.” derler ya... Aslında buradan öbür tarafa yol yok, mecâzen söylüyorlar; yani “Aklında kalmadı, içeride yer etmedi.” demek.

Allah bizi akıllı şuurlu müslümanlardan eylesin. Gafletten ikaz eylesin. Âhireti için çalışanlardan eylesin.

فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ

*Fe'l-yevme lâ tuzlemu nefsun şey'en ve lâ tuczevne illâ mâ küntüm ta'melûn.*³

Ve lâ tuczevne. “Mükâfat, karşılık görmeyeceksiniz.” *Illâ mâ küntüm ta'melûn.* “Neyi işlemişseniz onun karşılığını göreceksiniz.” demek.

³ 36/Yâsîn, 54.

“Yâ Rabbi! Ben dünyada hiçbir iş yapmadım.” diyecek, eli boş olacak o zaman, ne yapsın?

Herkese dünyada işlediklerinin mükâfatı fazla fazla verilecek; ama işlediklerinin mükâfatı verilecek. “Gel bakalım, sen oruç tutmuşsun. Hadi kusurun filan vardı ama al şu sevabı. Hadi bakalım, sen geceleyin kalkmışsın, tesbih çekmişsin, yine aklın oraya buraya takılmıştı; ama al şu sevabı. Hani yine namazlarına gider gelirdin, şu kabahatlerin vardı; ama al şu sevabı...”

Hiç yapmamış?..

Ancak neyi amel ettiyse onun karşılığını göreceği için amel etmek, çalışmak, gayret etmek, uğraşmak didinmek şart.

Müslümanlar bunu anlamıyor ve hesaptan korkmuyor.

Geçen akşam da söyledim:

Müslüman müslümana nasıl silah atar? Hiç hesaptan korkmaz mı?

Diyorlar ki;

“Ama önceden Irak başlattı. İran da mu-

kabele ediyor.”

Hiç *Mecelle* kâidesini bilmez misin?

لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ فِي الْإِسْلَامِ

Lâ darara ve lâ dırâra fi'l-İslâm.

“İslâm’da zarar vermek yoktur. Zarara zarar-
la mukabele etmek de yoktur.”

O yapar, o cezasını çekecek; sen yapamazsın!

Bir şehrin ahâlisine bombayı nasıl sallarsın, ahâlisi müslüman olursa?

Yapamazsın! Yapılmaz!

Cephede o saldırmış da ona mukâbele ediyor. Askerî hedeflere olur. Ama bak ileride Peygamber Efendimiz’in nasihatleri gelecek... Peygamber Efendimiz sefere gönderdiği, cihada gönderdiği zaman karşısına alırdı, orduya nasihat ederdi:

“Aman çocuklara dokunmayın! İhtiyarlara dokunmayın! Savaşmayanlara dokunmayın! Yıkmayın, yakmayın...”

Savaşın da bir âdâbı var.

Müslümanlarla meskûn bir bölgeye kaldır

sen buradan füzeyi gönder; 30 kişi öldü, 50 kişi öldü... Hiç kimse bunun hesabını veremez! Ne emir veren, ne emri tutan, ne tatbik eden; müslümanın kanı yere döküldüğü zaman hesabını veremez!

“O bana yaptı, ben de ona...”

O sana yaptı; sen ona yapamazsın! Başka türlü yapacaksın. Müslümanlığın inceliği bu.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* Ebû Bekr-i Sıddîk ile oturuyordu. Kâfirin, müşrikin birisi de açmış ağzını yummuş gözünü, Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz’e hakaret ediyor... Peygamber Efendimiz orada; Ebû Bekir Sıddık Efendimiz durdu, Resûlullah’ın huzurunda cevap vermeye utanıyor, o ne derse desin. Biraz bekledi bekledi, öteki edepsiz hakaretlerine devam ediyor. Sonra şöyle bir nefes aldı; “Ama şu şöyle değil mi?” diye haklı birtakım cevaplar vermeye kalkışınca Peygamber Efendimiz kalktı, yürüdü gitti. Baktı ki Peygambere Efendimiz gidiyor, Ebû Bekir Sıddık Efendimiz de bıraktı münâkaşayı, Resûlullah’ın arkasından yetişti;

“Yâ Resûlallah! Bir kabahat mi işledim? Anam babam sana feda olsun! Yanlış bir iş mi

yaptım? İşte o öyle söyledi de onun doğru cevabını vermeye çalışıyorum.” dedi.

Dedi ki;

“Yâ Ebû Bekir! Sen susarken senin nâmına bir melek ona cevap veriyordu. Sen cevap vermeye kalkışınca melek aradan çekildi, şeytan geldi. Şeytanın olduğu yerde de ben peygamber olarak duramayacağımdan, onun için kalktım.”

Müslümanların hâli böyle olacak. Peygamber Efendimiz haklı olduğu halde münâkaşayı terk edene cennetin avlusunda köşesinde köşk vaat ediyor, “Garanti ediyorum.” diyor. Fitne çıkmasın, fesat çıkmasın diye haklıken susuver bakalım... Cennetin ortasında köşk nasip ediyor.

Senin şehrine bir bomba atarsa sen de dergâh-ı izzete elini açarsın; “Yâ Rabbi! Ben hiçbir şey yapmadığım halde bu böyle yaptı.” diye... Bak ne olur o işler... Millet müslümanca yaşamayı bilmiyor; bomba atan da, mukabele eden de... Yani iyi olmuyor.

Allah müslümanlara akıl fikir versin.

Bunca düşman etrafını çevrelemişken iki

müslümanın birbiriyle uğraşması kadar akıl almaz, insanın yüreğini kan ağlatan başka bir şey olamaz!

Hadi onlar bizim memleketimizin dışında diyelim... Ama diyemeyiz, çünkü müslüman kardeşimizdir, Allah müslümanları kardeş etmiş. Orada ölenlerin hepsi benim kardeşim, müslüman ya, *lâ ilâhe illallah* diyor ya... 10 bin oradan gitmiş, 20 bin oradan gitmiş, hepsi benden gitmiş; zararım 30 bin olmuş... Demek ki hepsi benden gitmiş...

Öbür tarafta İsrail istediğini yapıyor, köyleri basıyor; "Sen benim öbür tarafta 12 askerimi öldürdüler, ben de burada iki mislini 24 kişiyi öldüreceğim." Öldürüyor. Düşman orada öyle yapıyor, beri tarafta bunlar birbirine böyle yapıyor.

Hadi onlar öyle yapıyor; bizim bu memlekette farklı mı durumumuz?

Bizim müslümanlar da öyle; birbirimize çok sataşırız...

Gözümün önünden gitmez: İstanbul'da Boğaziçi'nde bir otomobil hızlı giderken yolundan kaymış, denize [düşmüş.] Artık kulla-

nan sarhoş muydu veyahut tekerleği mi patladı, neden olduysa otomobil içindeki yolcularıyla beraber denize uçmuş. Uçarken kenardan birisi; “Gördüm. Şoför kapıyı açtı, baktı ki durum fena, atlayacak, arkadan yolcular yapıştılar.” diyor. Tabii suya girince kapı ‘çat’ yine kapanmış, suyun dibine gitmişler. Suyun dibinde içeride hava varken dışarıda su varken kapı bir daha açılmaz, dışarıdan tazyik yaptığı için açılmaz. Geçmiş ola... Hepsi birden orada ölmüşler. Fakat şu hâle bakın ki şoför kurtulacaktı, arkasındakiler tutmuş... Hiç olmazsa bir kişi kurtulacaktı...

İnsanların hâli böyle.

Allah akıl fikir versin, ıslah eylesin.

O bir temsil de... Müslümanlar birbirlerinin kurtulmasını istemiyor da herkes birbirinin eteğine yapışıp, ayağına çelme takıp hepsi birbirini düşürmeye çalışıyor. Oradan ibret alalım, biz onlar kadar yapmıyoruz ama bizim memlekette de bizim birbirimize yaptığımız az değil. Bizim birbirimize yaptığını düşman toplansa yapmayacak kadar aramızda çekişmeler oluyor.

Allah müslümanların gönüllerini birbirlerine ısındırsın. Aralarındaki çekişmeleri kaldırsın. Müslümanların gönüllerini yekpâre eylesin, müslümanları yekvücut eylesin.

c. **Ümmetimin Başında Gelenler mi, Sonradan Gelenler mi Daha Hayırlıdır, Bilinmez**

أُمَّتِي أُمَّةٌ مُّبَارَكَةٌ، لَا يُدْرَى أَوْلَاهَا خَيْرٌ أَوْ آخِرُهَا

Ümmetî ümmetün mübâreketün lâ yudrâ evvelühâ hayrun ev âhiruhâ.

İbn Asâkir rivayet etmiş. Râvisi Amr b. Osman *radıyallahu anh.*

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Benim ümmetim mübarek bir ümmettir.” *Lâ yudrâ evvelühâ hayrun ev âhiruhâ.* “Başındakiler mi daha hayırlıdır, sonradan gelenler mi hayırlıdır, bilinmez.”

“Benim ümmetin hayırlı bir ümmettir.” diyor Peygamber Efendimiz.

Bilin ki ümmetin en hayırlısı sahâbe-i kirâmdır, o tabakadır. Hiç şük şüphe yok ki Peygamber Efendimiz’in meclisine oturmuşlar, onun mübarek cemâlini görmüşler, onun

mübarek mucizelerini müşahede etmişler, her gün bir mucize ile her gün bir hârikulâde hâdiseyle karşılaşa karşılaşa imanları çelik gibi olmuş, perçinlenmiş; Resûlullah'ın hak peygamber olduğuna yakîn-i sâdık sahibi [olmuşlar,] imanını kalplerine iyice yerleşmiş. Hepsi yıldızlar gibi; hangisine uysa insan hak yolu bulacak mübarek insanlar.

Ama bu ümmetin sonlarına doğru nice hayırlı insanlar da gelebilir, hiç belli olmaz. Peygamber Efendimiz öyle buyuruyor. Evvelkiler gibi hayırlı insanlar âhir zamanda da, son zamanlarda da, daha sonraki devirlerde de olabilir. Her devirde Allah'ın iyi kulları eksik değildir, vardır, hiç belli olmaz. Dış görünüşüyle anlaşılmaz. İlle zengin kıyafetli olacak değil, ille senin anladığın bir tarzda gelecek değil, belli olmaz. Ama Allah kalbine bir nur vermiştir, Allah'ın sevgili kuludur. Sonrakilerden de olur, evvelkilerden de olur.

Peygamber Efendimiz hadîs-i şerîfnde buyurdu ki;

“Ah benim kardeşlerime bir mülâki olsaydım, kavuşsaydım!”

Dediler ki;

“Bizler senin kardeşlerin değil miyiz, yâ Resûlallah?”

“Hayır, sizler benim ashâbımsınız. Benim kardeşlerim benden sonraki devirlerde yaşayıp gelip de beni görmedikleri halde bana iman edenlerdir.” buyurdu Peygamber Efendimiz.

Onun için, bizim ümmetimiz güzel ümmettir, mübarek ümmettir. Allah bizi Ümmet-i Muhammed'den eylemiş; ne kadar şükretsek, ne kadar hamd etsek [azdır!]

Bu nimet herkesin eline geçmemiş, bizim elimize geçmiş de, evvelkiler bu nimete sahip olmak için neler temenni etmişler... Eski peygamberler; “Ah, âhir zaman peygamberine ümmet olsaydık!” diye temenni etmişler. Biz elhamdulillah o peygamberlerin temenni ettiği şeye doğuştan sahip oluvermişiz; çok büyük bir nimet! Bu nimetin kıymetini bilelim, iyi ümmet olalım.

أُمَّتِي هَذِهِ أُمَّةٌ مَرْحُومَةٌ لَيْسَ عَلَيْهَا عَذَابٌ فِي
الْآخِرَةِ. إِنَّمَا عَذَابُهَا فِي الدُّنْيَا الْفِتْنُ وَالزَّلَازِلُ
وَالْقَتْلُ وَالْبَلَايَا.

*Ümmetî hâzihî ümmetün merhûmetün
leyse aleyhâ azâbün fi'l-âhireti. Innemâ
azâbühâ fi'd-dünyâ el-fitenü ve'z-zelâzilü
ve'l-katlü ve'l-belâyâ.*

Ebû Musa el-Eş'arî hazretlerinden yine
ümme hakkında bir hadîs-i şerîf.

Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi
ve sellem* buyurmuş ki;

Ümmetî hâzihî ümmetün merhûmetün.
“Benim şu ümmetim Allah’ın rahmetine er-
miş, rahmetine mazhar olmuş bir ümmettir.”
Leyse aleyhâ azâbün fi'l-âhireti. “Âhirette
benim bu ümmetime azap yok.” *Innemâ
azâbühâ fi'd-dünyâ.* “Bu ümmetimin azabı
dünyada olacak.”

Nasıl olacak?

el-Fitenü. “Fitneler.”

ve'z-Zelâzilü. “Zelzeleler.” -*Zilzal* keli-
mesinin cem’i. -

ve'l-Katlü. "Öldürmek, öldürölmek."

ve'l-Belâyâ. "Çeşitli belalar, musibetler..."

Bunlar ümmetin azabıdır. Bu dünyada bu sıkıntılar, bu azaplar biz müslömanlara gelir de insan günahlardan pak olur, âhirete günahsız pak olarak gider. Allahu Teâlâ hazretleri âhîret azabına uğratmadan, cehenneme sokmadan cennetine dâhil eder.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi iki cihanda aziz eylesin. İki cihanda mesut eylesin. İki cihanda âfiyet üzere eylesin.

Zayıf müslömanlarız, boynu büküğüz, tahammölümüz çok değil. Tahammöl etsek, sabretsek ecrimiz çok olacak. Ama işte boynumuz bükük, ne diyelim, fakiriz, âciziz, zayıfız...

Allah bizi dünyada da âhîrette de iyiliklere erdirsin, zorlu imtihanlara uğratmasın.

Zor... İnsanın malına bir şey gelir, canına bir şey gelir, evlâdına bir şey gelir... Ne sıkıntıda olan insanlar var...

Allah bizi ikin cihanda o sıkıntılara uğratmasın.

Zelzeleler... Bir zelzele oluyor, 3 bin, 5 bin kişi ölüveriyor. Allah korusun. Öldürme hâdiseleri oluyor, çeşitli belalar oluyor, fitneler, sıkıntılar olabiliyor. Bunlar olur olur, gelir gelir, üzerlerindeki günahlar af olur af olur; kabrinden kalkarken kıyamet koştuğu zaman günahsız olarak kalkar.

Demek ki bu hadîs-i şerîften şu çıkıyor: Başımıza hoşumuza gitmeyen bir hal geldiği zaman sıkı duralım, ayağımızı sağlam yere basalım, ses çıkartmayalım, sabredelim, ecir kazanalım. Onun bile faydası var.

Hatta bir hadîs-i şerîfte geçiyor ki;

Mahkeme-i kübrada kullar hesap görüyorlar... Amellerin tartıldığı, kefelere semaları yerleri alacak kadar büyük mizan kurulmuş. Melekler boynunu bükmüş titreşiyorlar. *Sünhâneke Allâhümme* diyorlar. *Sübhâneke mâ abednâke hakka ibâdetike*. “Yâ Rabbi! Hakkıyla sana ibadet edemedik!” diyorlar. Herkes dehşet içinde... Herkesin şakaklarından terler akıyor, sıkıntı içinde... O sıkıntılıların arasında bela ehli, kendilerine dünyada çok belalar gelmiş insanlar getirilecek. Allahu Teâlâ hazretleri onların defterini açtırmaya-

cak; onlara hesap, terazi yok, amellerini tartmak yok. Rahmetini üzerlerine şaldır şaldır dökcek ve hesapsız cennete girecekler. Onları gören bazı kimseler diyecekler ki; “Keşke biz de dünyada belalara sabretseydik, belalar olsaydı da böyle buradan kurtulsaydık.” diyecekler.

Onun için, Allah bir amansız hastalık verdiyse, bir sıkıntı bir dert verdiyse, tabii şifasını arayacağız da, oradan da ecri olur. Mesela bir hadîs-i şerîfte geçiyor ki; Allah bir insanın iki gözünü alsa, yani adamcağız kör olurse, o da sabretse cennetten başka bir karşılığı yok. Hatta birisi geldi:

“Yâ Resûlallah, benim gözlerim görmüyor, dua et de açılsın.”

“İstersen sabret, ecrin çok olsun. İstersen dua edeyim, açılsın.” dedi.

“Yâ Resûlallah, gözümün açılmasını isterim.” dedi.

Dua etti, gözü açıldı.

Sahâbe-i kirâmdan bir başkası vardı; ki-me dua etse Allah duasını kabul eder, istediği olurdu. Duası makbul kimse, tecrübe edilmiş;

ne dua etse duası makbul kimse. Kendisinin gözlerine körlük ârız oluverdi, gören gözleri görmez oldu. O duası makbul kimse... Dediler ki;

“Biz seni biliyoruz, duan makbuldür, dua etsen de gözün açılrsa ya...”

Dedi ki;

“Ben Allah’ın takdirini gözümün nurundan daha çok severim.”

Takdire rıza... Buna “rıza makamı” derler.

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً
مَرْضِيَّةً

*Yâ eyyetühe'n-nefsü'l-mutma'inne ircî ilâ rabbiki râdiyeten merdiyye.*⁴

Razı olarak... Rıza makamı, teslimiyet makamı çok yüksek bir makam.

“Ben Rabbimin takdirini gözümün nurundan daha çok severim.” dedi, “İşine karışmam.” dedi.

Sevabının çokluğunu biliyor tabii, müba-

⁴ 89/Fecr, 26-27.

rek insan...

Onun için, sıkıntılar gelirse sabr-ı cemîl ile sabredersiniz, ecir kazanırsınız. Bağırır çağırırsanız hiçbir şey değişmez, Allah'ın takdiri değişmez. Bağırıp çağırmakla takdir değişir mi?

Bağırmanın bir faydası yok, sevabın kaçır. Adam ağlıyor, feryâd ü figân ediyor, kötü kötü sözler söylüyor, isyan sayılabilecek sözler söylüyor...

Ne yapalım, dünyada sanki sadece senin başına mı bela geliyor? Başka hiç başına bela gelen insan yok mu? Hiç yakını ölen insan yok mu etrafta? Bir sen misin yakını ölen veyahut böyle bir şeye uğrayan?

İyi günlerde baklava börekle yaşarken tamam, biraz sıkıntı geliverdiği zaman feryadı basıyor. Olmaz! O vefalı kulların işi değil. İyi günlerinde de kötü günlerinde de, sıkıntı hâlinde de ferah hâlinde de sağlam duracak. "Rabbimin takdiri." diyecek.

Her şey O'nun takdiriyle. Ve her şey hikmetli, hepsinin bir hikmeti var. Belanın bile müslümana faydası var.

“O zaman bela isteyelim de sevabımız çok olsun.”

Allah’ın hazinesi her şeyden geniş. Sana hiç belaya uğratmadan da istediğini vermeye kâdir mi?

Kâdir.

Sen belasız iste. Belasız, sıkıntısız iste.

“Yâ Rabbi! Senin hazinen sonsuzdur. Sen *Ekremü’l-ekremînsin*, keremlilerin en keremlisisin, cömertlerin en cömerdisin. Ben de âcizim, fakirim. Bana dünyanın âhiretin hayırlarını, iyiliğini ver.” de, iyiliği iste.

Ama bir sıkıntı gelirse de sağlam dur. Sıkıntı isteme, hastalık isteme, dert isteme; o da yasak, onları istemek yok. Âfiyet istemek var, iyilik, huzur ve saadet istemek var. Ama Allah bir şey takdir ettiği zaman da sabretmek var. Bağırıp çağırdığı zaman sevabı kaçar, isyan ettiği zaman sevabı kaçar.

Bir hadîs-i şerîf daha okuyuverelim, zamanımız dolduğu için orada keselim. Veyahut ondan sonrakini de okuyalım ki hepsi aynı oluyor.

d. Ümmetim Ahirette Üç Gruptur

أُمَّتِي ثَلَاثٌ أَثَلَاثٍ: فَثُلُثٌ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ
حِسَابٍ وَلَا عَذَابٍ؛ وَثُلُثٌ يُحَاسِبُونَ حِسَابًا يَسِيرًا،
ثُمَّ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ؛ وَثُلُثٌ يُمَحَّصُونَ وَيُكْشَفُونَ، ثُمَّ
تَأْتِي الْمَلَائِكَةُ فَيَقُولُونَ: وَجَدْنَاهُمْ يَقُولُونَ: لَا إِلَهَ
إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، وَيَقُولُ اللَّهُ: صَدَقُوا، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا،
أَدْخِلُوهُمْ الْجَنَّةَ بِقَوْلٍ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ، وَاحْمِلُوا
خَطَايَاهُمْ عَلَى أَهْلِ التَّكْذِيبِ. فَهِيَ الَّتِي قَالَ اللَّهُ
تَعَالَى: ﴿وَلِيَحْمِلَنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا مَعَ أَثْقَالِهِمْ﴾.

Ümmetî selâse eslâsin: Fe-sülüsün
yedhulûne'l-cennete bi-ğayri hisâbin ve lâ
azâbin ve sülüsün yuhâsebûne hisâben
yesîren sümme yedhulûne'l-cennete ve sülü-
sün yumahasûne ve yukşefûne sümme
te'ti'l-melâiketü fe-yekûlûne: Vecednâhüm
yekûlûne lâ ilâhe illallâhu vahdehû ve
yekûlu'llâhu: Sadekû lâ ilâhe illâ ene ed-
hilûhümü'l-cennete bi-kavli lâ ilâhe illallâhu
vahdehû va'hmilû hatâyâhüm alâ ehli't-
tekzîbi. Fe-hiye'lletî kâle'llâhu teâlâ: Ve le-

yahmilünne eskâlehüm ve eskâlen mea eskâlihim.

Bu Avf b. Mâlik *radıyallahu anh'* ten rivayet edilmiş.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki;

“Benim ümmetimin âhirette durumu üç grup hâlinde olacak.”

“Ümmetim hakkında üç muamele olacak. Ümmetim üç bölük olacak.”

Birinci bölük, o üç bölükten birincisi; *sülüsün yedhulûne'l-cennete bi-ğayri hisâbin.* “Cennete hesapsız girecekler. Kendilerine hesap, kitap, ölçü, sorgu, sual olmadan...” *Ve lâ azâbin.* “Azap da görmeden, hesap da görmeden doğrudan cennete girecekler.”

Peygamber bir hadîs-i şerîfinde -bundan başka bir hadiste- buyurmuş ki;

“Benim ümmetimden 70 bin kişi hesapsız, kitapsız, ölçüsüz, sorgusuz, sualsiz hemen cennete girecekler.”

Hatta birisi kalktı, Ukkâşe b. Mihsan es-Sakatî *radıyallahu anh*; güzel gözlüydü, kaşları kirpikleri uzun, babayiğit, kahraman bir

insandı. Efendimiz onu çok seferlere göndermiş, sâdık sahabelerden biriydi.

“Yâ Resûlallah! Dua et, ben de onlardan olayım!”

Dedi ki;

“Sen onlardansın yâ Ukkâşe.”

Oradan bir başkası kalktı;

“Yâ Resûlallah! Dua et, ben de onlardan olayım!”

Ona dedi ki;

“Ukkâşe seni geçti.”

Kitaplarda yazıyor ki o münafıklardan idi. Peygamber Efendimiz; “Sen münafıksın.” demiyor, “Ukkâşe seni geçti, o önce davran-
dı.” diyor, gerisini söylemiyor. “Evet, sen de gir.” demiyor; çünkü münafıklardan, ona la-
yık değil. Ama kibarca; “Ukkâşe seni geçti.”
deyivermiş, başka bir şey dememiş.

Sonra Allahu Teâlâ her 70 bine 70 bin kişi daha şefaate imkân verecek de, 70 bin kere 70 bin kişi cennete hesapsız girecek. 5 milyona yakın [kişi] *bi-ğayri hisâb* [cennete] girecek.

Allah bizi onlardan eylesin, bir.

İkincisi; *ve sülüsün yuhâsebûne hisâben yesîren sümme yedhulûne'l-cennete*. “Üçten bir bölümü de hafif bir hesapla, hesapları görülecek de cennete ondan sonra girecekler.”

“Durun bakalım, anlatın bakalım, neler yaptınız?..”

Ama zorlamadan, sıkıştırmadan, hafifçe bir hesap görecekler, cennete öyle girecekler.

Ve sülüsün yumahhasûne. “Üçüncü bir bölüm de vardır ki cehennemde yanacaklar, temizlenecekler; o günahlardan, kabahatlerden, işledikleri cürümlerden kurtulacaklar, cezalarını çekecekler...” *Ve yukşefûne*. “Ondan sonra azap kendilerinden kaldırılacak, cennete sonra girecekler.”

Sümme te'ti'l-melâiketü fe-yekûlûne. “O üçüncü grup azap gördükten sonra, yandıktan sonra...”

Hani yukarıda söyledik ya, kömür hâline gelip de cennete getiriliyor, üzerlerine cennet nehirlerinden saçılıyor...

O üçte bir cehenneme girdikten sonra

melekler gelecekler, diyecekler ki;

Vecednâhüm yekûlûne lâ ilâhe illallâhu vahdehû. “Biz onları *lâ ilâhe illallâhu vahdehû* derken bulmuştuk.”

Melekler; “Dünyada bunlar *lâ ilâhe illallah*, ‘Allah’tan gayrisi yok, O tektir.’ diyorlardı, biz bunları böyle bulmuştuk.” diyecekler. Yani onların imanlarına şهادet edecekler; “Böyle dediklerini duyduk.”

Onun üzerine Allahu Teâlâ hazretleri buyuracak ki;

Ve yekûlu’llâhu sadekû. “Doğru söylediler, doğru söylemişler, o sözleri doğrudur.”
Lâ ilâhe illâ ene. “Benden gayri ilah yok.”

“Evet, onların söyledikleri doğrudur.”

Edhilûhümü’l-cennete. “Çıkartın cehennemden onları, cennete sokun. Madem o sözü [söylemişler,] benden gayri ilah olmadığını kabul etmişler...”

Mevlâ biliyor ama melekleri öyle şahit tutuyor. Onları cennete sokar.

Bi-kavli lâ ilâhe illallâhu vahdehû. “*Lâ ilâhe illallâhu vahdehû* sözünün bereketine,

onun mukâbilinde onları cennete sokacaklar.”

Buna *bâ-i mukâbele* derler, yani bir şey mukabelesinde... Cennete girmeleri *lâ ilâhe illallâhu vahdehû* sözünün mukabelesinde olacak.

Va’hmilû hatâyâhüm alâ ehli’t-tekzîbi.
“Bunların günahlarını, hatalarını götürün, Allah’ı inkâr edenlerin omuzların yükleyin!”

“Bunların hataları, kabahatleri vardı ya, affettim, bunlar cennete girsin. Bunların hatalarını öteki kâfirlerin, inkârcıların sırtına yükleyin!” diye Allahu Teâlâ hazretleri buyuracak.

Bu durum nedir?

Peygamber Efendimiz diyor ki;

Fe-hiye’lletî. “Bu o durumdur ki...”

Kâle’lîlâhu teâlâ. “Kur’ân-ı Kerîm’de Allahu Teâlâ hazretleri buyurmuştur;

Ve le-yahmilünne eskâlehüm. ‘O kâfirler, o müşrikler, o inkârcılar kendi günahlarını -dağlar gibi günahları- omuzlarına yüklenecekler.’ *Ve eskâlen mea eskâlihîm.* “Onların

yanında başka bir sürü yükler de yüklenecekler.’”

Şimdi diyor ki;

“Sen şu kabahati işle, vebalin bana. İç şu içkiyi, günahı bana.”

Evet, o adam da o içkiden dolayı ceza yiyecek ama onu söyleyen şahıs hem kendisi günaha girecek hem de ötekisinin günahı kadar günah da omzuna yüklenecek. Kâfirlere öyle olacak işte...

Allah bizi ehl-i tevhidden eylesin.

Lâ ilâhe illallah sözü kurtaracak. *Lâ ilâhe illallâhu vahdehû lâ şerîke lehû* sözü kurtaracak.

Bundan sonraki hadis de bu mevzuyla ilgili olduğu için okuyuveriyoruz:

أُمَّتِي أُمَّةٌ مَرْحُومَةٌ، لَا عَذَابَ عَلَيْهَا فِي الْآخِرَةِ. إِذَا
كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أَعْطَى اللَّهُ كُلَّ رَجُلٍ مِنْ أُمَّتِي رَجُلًا
مِنْ أَهْلِ الْأَدْيَانِ، فَكَانَ فِدَاءَهُ مِنَ النَّارِ.

Ümmetî ümmetün merhûmetün lâ azâbe aleyhâ fi'l-âhireti. İzâ kâne yevmü'l-

kıyâmeti a'ta'llâhu külle raculin min raculin min ümmetî raculen min ehli'l-edyâni fe-kâne fidâehû mine'n-nâri.

Ümmetî ümmetün merhûmetün. “Benim ümmetim rahmete mazhar olmuş ümmettir.” *Lâ azâbe aleyhâ fi'l-âhireti.* “Âhirette onların üzerine azap gelmeyecek.” *İzâ kâne yev-mü'l-kıyâmeti.* “Kıyamet günü olduğu zaman...” *A'ta'llâhu külle raculin min raculin min ümmetî raculen min ehli'l-edyâni fe-kâne fidâehû mine'n-nâri.* “Âhîret olunca Allah her müslümana öteki dinlerden bir adam verecek, o ona cehennemde feda olacak.”

Yani cehennemden kurtulmasına fidye olacak, onun yerine o cehenneme girecek, müslüman kurtulacak.”

Bir hadîs-i şerîfte de geçiyor ki;

“Her insanın hem cennette hem cehennemde yeri hazırdır.”

Hiç yer darlığı yok. Her insanın hem cennette hem cehennemde yeri hazırdır. Müslümanın da cehennemde de yeri hazırdır. Yani günah işlerse, kabahat işlerse; “Cehennem

doldu, seni alamıyoruz.” diye bir şey yok; o da oraya girecek, ceza çekecek. Ama cennetlik olunca cehennemdeki yerine işte böyle bir kâfir fidye olarak verilecek, o girecek, o müslüman da kurtulacak ve cennete girecek.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi cehenneme uğramadan cennete girenlerden eylesin. Sevdiği razı olduğu kulların arasından, yanından ayırmasın. Şu caminin kubbesi altında toplandığımız gibi Peygamber Efendimiz’in *Livâü'l-hamd* sancağı altında toplanmayı cümlemize nasip eylesin.

Fâtiha-i şerîfe mea'l-Besmele.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
9 Recep 1405 / 30.03.1985

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

